

Bölüm

1

CİNSEL SAĞLIK VE GELİŞİM

Prof. Dr. Orhan Derman

Hacettepe Üni. Tıp Fak. Çocuk Sağ ve Hast AD Ergen Sağlığı BD.

Cinsellik, bizim insan olarak ne olduğumuzun bir ifadesidir. Bedeni ve aklı içerir. Değerlerimiz, tutumlarımız, davranışlarımız, fiziksel görüntümüz, inanışlarımız, duygularımız, kişiliğimiz, sevdiğimiz, ve sevmediğimiz şeyler ve sosyalleşme ile ilişkilidir. Üremenin yanı sıra, cinsel zevk almayı ve vermeyi de içerir. Tüm yaşamı kapsar. Cinsellik, sosyal, kültürel, duygusal, biyolojik ve fiziksel gelişimi içerir.

Cinsel sağlık, cinsel bir varlık olarak insanın sadece bedensel değil, duygusal, düşünsel ve toplumsal bütünlüğünü sağlayan, kişilik gelişimi, iletişim ve sevginin paylaşımını pozitif yönde zenginleştiren ve arttıran sağlıklılık halidir.

Cinsiyet, bizi kadın ya da erkek yapan biyolojik özellikler (anatomik, fiziksel ve genetik) anlamına gelir. Toplumsal cinsiyet, bir bireyin ya da toplumun kadını ya da erkeği nasıl tanımladığıdır. Cinsel yönelim ise kişinin cinsel ve duygusal olarak çekim duyduğu cinsiyete göre tanımlanan bir özelliktir ve karmaşık genetik bir zemin üzerinde çevresel etkenler ile oluşur. Cinsel davranışlar, bir kişinin cinselliği ile ilgili faaliyetleridir. Cinsel olarak kendileri ile ve başka insanlar ile **Ne yaptıklarıdır**. Cinsel yakınlık, yalnızca cinsel ilişkide bulunmak demek değildir.

Cinsel organlar olarak, memeler ve genital organları hep anlarız ama beynin ve derinin (Erogen bölgeler) inde aynı zaman cinsel organ olarak işlev yaptığını hep unuturuz. Tensele temas bizim cinselliğimizi ilk ortaya koyduğumuz yaklaşımdır.

Çocukluktan ergenliğe kadar cinsel gelişim basamaklarına baktığımızda, doğumdan önce cinsel tepki döngüsü, altı aydan bir yıla kadar ki dönemde cinsel organlarının keşfi ve mastürbasyon, iki yaş itibarıyla biyolojik cinsi-

İ İnternet

H Ev

E Eğitim

E Egsersiz

A Aktiviteler

D İlaç

S İntihar

S Cinsellik

S Güvenirlilik

Cinsellik devamlılık gösterir. Cinselliği bir spektrum olarak kabul etmek ve kişinin bu spektrumunda cinselliğini tanımlamasını istemek cinsellik konusunda en doğru yaklaşımdır. Eşcinsellik konusunda, ailelerin en büyük isteminin onarım tedavisinin uygulanması şeklindedir. Onarım tedavisi, bireyin cinsel yönelimi ve kimliği ne olursa olsun, heteroseksüel kalıp **öyle yaşamını sürdürmesidir**. Bizlerin yaklaşımının bir onarım tedavisi uygulayıcısı olmayıp, gencin hissettiği cinselliği yaşayarak, toplumsal cinsiyet konusunda toplum içinde bir ayrımcılığa uğramamasını sağlamak ve toplumunda sadece heteroseksüel bireylerden oluşmadığı konusunda bilinçlendirmektir.

KAYNAKLAR

1. Kınık E. Adolesan dönemde fiziksel büyüme ve cinsel gelişme. *Katkı Pediatri Dergisi*. 2000, 21(6), s713-720.
2. Derman O. Ergenlik dönemi. *KAOS GL dergisi* 2015. 143;46-48.
3. Başar K, Yüksel Ş. Çocukluktan erişkinliğe cinsiyet kimliği ile ilgili sorunlar; uygun değerlendirme ve izlem. *Psikiyatride Güncel* 2015. 4(4):389-404.
4. Kaptan S. Ailelerin kabul süreçleri. *Eşcinsellik (Bilgilendirme Dosyası-10) içinde*, Ed Yüksel S, Yetkin N. *Cinsel Eğitim Tedavi ve Araştırma Derneği*, İstanbul.2013, s.91-93.
5. Yüksel Ş, Kaptan S. Çocuk ve ergenlerde trans geçiş süreci ve aile. *KAOS GL*, 143;47-49.
6. Çuhadaroğlu F, Tüzün Z. Cinsel kimlik gelişimi ve bozuklukları, cinsel kötüye kullanma *Katkı Pediatri Dergisi*. 2000, 21(6), s877-884.